

Het Museo Antiguedad Aruba

Een kijkje in de keuken van onze voorouders

Een ketel water koken en dan het gloeiende water in een teil gieten. Vervolgens een stukje zeep raspen en de schilfers er doorheen kloppen. Het wasgoed erin en lekker laten weken. De vlekken worden te lijf gegaan met een borstel en een wasbord. Uiteraard wordt vanwege het hete sop een wastang gebruikt om de kleren uit het sop te vissen. Na het uitspoelen worden de schone kledingstukken door de wringer gehaald en dan in de wind gedroogd. Zo deden onze groot- en overgrootouders de was. Een heel verschil met onze moderne wasmachines en -drogers.

Door Marjanne Havelaar

Op de dag van Vlag en Volkslied, 18 maart 2002, opende minister Ramon Lee van Arbeid, Sport en Cultuur een nieuw museum op Aruba, het Antiquiteitenmuseum. In het gebouw, gelegen aan de Timbalstraat in Tarabana, Oranjestad, kunnen bezoekers een beeld krijgen van hoe het er vroeger op Aruba aan toe ging. Aan de hand van artefacten en gebruiksvoorwerpen wordt de herinnering aan zowel het nabije verleden als aan tijden die verder weg liggen levend gehouden.

Zo zijn er fossielen te zien uit de prehistorie en voorbeelden van de verschillende gesteenten en grondsoorten waar Aruba uit is opgebouwd. Stukken vulkanisch gesteente, puimsteen en vuursteen, alle voorzien van de naam van de steensoort en de vindplaats van het specifieke brokstuk, liggen netjes naast elkaar ugesteld. Op een wandrek staan 28 glazen potten met zand. Zwart, wit, rood en geel en allerlei tinten daartussen. Alle potjes zijn op Aruba gevuld. Het is voor de bezoeker heel verrassend om te zien hoeveel verschillende kleuren de bodem van dit 193 vierkante kilometer grote eiland bevat. Ook het Arubaanse goud en voorbeelden van

gevonden kristallen liggen in vitrines, van de ruwe vondsten tot glinsterend geslepen pronkstukjes.

Behalve bodemschatten bevatten de vitrines allerlei gebruiksvoorwerpen uit de tijd van de Indianen. Zo liggen er bijlen en messen, knopen en sieraden tentoongesteld. Een bijzonder stuk in de verzameling is een knoop, 'boton', die in Santa Cruz is gevonden. Ook heel speciaal is een halssnoer, dat ooit heeft toebehoord aan een Indiaan. Het werd gevonden onder een grote rots bij de Kristalberg, die nu heel toepasselijk de naam 'Piedra di Indian' draagt.

KRAAN

Uit de koloniale tijd bevat het museum allerlei meubels en gebruiksvoorwerpen voor binnenshuis. Er wordt een mooi beeld gegeven van hoe een gezin in de vorige eeuw leefde. Een complete set huisraad laat zien hoe de burgers hun huizen inrichtten. In de keuken valt op dat de kraan en het bijpassende aanrecht, dat al tientallen jaren een prominente plaats inneemt in onze keukens, ontbreekt. In plaats daarvan staat er een watertafel, waarop een groot vat prijkt met onderaan een kraantje. Uiteraard was er ook geen elektriciteit, dus ook de voor ons

onontbeerlijke koelkast is er niet. Voedsel werd vroeger dan ook niet ingevroren, maar ingemaakt. De voorraadschuur, -kamer of -kast was in goeie gezinnen gevuld met rijen weckpotten, zakken gedroogde peulvruchten en granen, terwijl de worsten, hammen en spekzijden aan het plafond hingen. Allerlei werkzaamheden, waar wij nu elektrische machines voor hebben gebeurden nog met de hand. De koffiebonen werden in de koffiemolen tot poeder gemalen en een collectie strijkijzers laat zien hoe de voorlopers van onze stoomstrijkijzers eruit zagen.

In een van de grote kamers staat een eetkamer-ameublement, omringd door buffetkasten vol met serviesgoed en tafelsilver van vroeger. In de zithoek hangen foto's van reeds lang overleden mensen en staan kastjes met prullaria. Juist deze laatste zijn interessant, vanwege de nostalgische uit-

straling en de overeenkomsten met moderne spullen, waardoor iedere bezoeker weer door een ander aspect geboeid wordt. Met een beetje fantasie kun je de familie nog zien zitten rond de fonograaf om naar muziek afkomstig van de bakelieten platen te luisteren. Historische kranten, de oudste dateert uit 1796, geven de bezoeker een beeld van waar de heren in vroeger tijden hun aandacht aan schonken.

STILTJIE

Een intiemer deel van het leven speelde zich af in de slaapkamer, die ook te zien is in het antiquiteitenmuseum, compleet met het 'stiltje', waarop men in die dagen zijn behoefte deed.

Ook pijpen, porselein, speelgoed en muziekinstrumenten zijn er te zien. Daarnaast zijn er allerlei landbouwwerktuigen, visserijbenodigdheden en gereedschappen tentoon-

gesteld. Kortom, wie wil weten hoe men in vroeger jaren op Aruba leefde, kan daarvoor heel wat te weten komen in dit museum. Het antiquiteitenmuseum is een initiatief van de familie Odor. De in het jaar 2000 overleden Juan Mario Odor was ook de grondlegger en eigenaar van het numismatisch museum. Een plakkaat in de porchmuur van het museum herinnert aan zijn inspanningen om ook een antiquiteitenmuseum te realiseren, een wens die uiteindelijk door zijn kinderen en kleinkinderen moest worden vervuld.

Het Museo Antiguedad Aruba is uitsluitend op afspraak te bezoeken. Daarvoor kan contact worden opgenomen met de familie Odor, via telefoonnummer 582-8831, fax 583-8246 of e-mail daisy4croes@hotmail.com.